

ΣΥΝΗΘΕΙΣ ΔΙΑΦΟΡΙΚΕΣ ΕΞΙΣΩΣΕΙΣ

Επεισόδιο 11

Διάλεξη: 4 Νοεμβρίου 2020

Προηγούμενα επεισόδια: Γραμμικές ΔΕς 2ης τάξης: $y'' + p(x)y' + q(x)y = r(x)$

Γενική λύση: $y(x) = y_0(x) + y_\mu(x) = \underbrace{C_1 y_1(x) + C_2 y_2(x)}_{\text{λύση ομογενούς}} + \underbrace{y_\mu(x)}_{\text{μερική λύση}}$

Laplace: $y_2(x) = u(x)y_1(x)$ $u(x) = \int U(x) dx$ $U(x) = \frac{1}{y_1^2(x)} \exp\left[-\int p(x) dx\right]$

Γραμμικές ΔΕς 2ης τάξης με σταθερούς συντελεστές: $y'' + py' + qy = r(x)$

Χαρακτηριστική εξίσωση: $\lambda^2 + p\lambda + q = 0$ λύσεις λ_1, λ_2

1. $\lambda_1 \neq \lambda_2 \in \mathbb{R}$ $y_1(x) = e^{\lambda_1 x}$ $y_2(x) = e^{\lambda_2 x}$ 2. $\lambda_1 = \lambda_2 = \lambda$ $y_1(x) = e^{\lambda x}$ $y_2(x) = x e^{\lambda x}$
3. $\lambda_{1,2} = \phi \pm i\omega$ $y_1(x) = e^{\phi x} \cos(\omega x)$ $y_2(x) = e^{\phi x} \sin(\omega x)$

• Εύρεση $y_\mu(x)$ από πίνακα (απροσδιόριστοι συντελεστές)

$r(x)$	$ Ke^{ax} $	$ Kx^n $	$ K\cos(\omega x) \text{ ή } K\sin(\omega x) $	$ Ke^{ax}\cos(\omega x) \text{ ή } Ke^{ax}\sin(\omega x) $
$y_\mu(x)$	$ Ce^{ax} $	$ a_n x^n + \dots + a_0 $	$ A\cos(\omega x) + B\sin(\omega x) $	$e^{ax} (A\cos(\omega x) + B\sin(\omega x))$

- Κανόνας αθροίσματος: Αν $r(x)$ άθροισμα $\rightarrow y_\mu(x)$ αντίστοιχο άθροισμα
- Αν $y_\mu(x) = y_2(x)$ δοκιμάσε $x y_\mu(x)$. Διπλή ρίζα δοκιμάσε $x^2 y_\mu(x)$

Παράδειγμα 1: Λύστε την $y'' + 4y = 8x^2$ $y(0) = -1$ $y'(0) = 2$

Βήμα 1: Λύση της ομογενούς: $y'' + 4y = 0$ ✓
Χαρ. εξίσ: $\lambda^2 + 4 = 0 \Rightarrow \lambda^2 = -4 \Rightarrow \lambda = \pm 2i$

$$y_0(x) = C_1 \cos(2x) + C_2 \sin(2x)$$

Ερώτηση. Να χρησιμοποιήσω τις συνθήκες. ΟΧΙ!

Βήμα 2 Σύρεση $y_\mu(x)$. Δοκιμή: $y_\mu(x) = a_2 x^2 + a_1 x + a_0$ ✓

$$y_\mu'(x) = 2a_2 x + a_1 \quad y_\mu''(x) = 2a_2$$

Αντικατάσταση: $2a_2 + 4a_2 x^2 + 4a_1 x + 4a_0 = 8x^2 \Rightarrow$
 $\Rightarrow (4a_2 - 8)x^2 + 4a_1 x + (2a_2 + 4a_0) = 0 \quad \forall x$

$4a_2 - 8 = 0 \rightarrow a_2 = 2$
 $4a_1 = 0 \rightarrow a_1 = 0$
 $2a_2 + 4a_0 = 0 \rightarrow a_0 = -1$

$$y_\mu(x) = 2x^2 - 1$$

Βήμα 3: $y(x) = C_1 \cos(2x) + C_2 \sin(2x) + 2x^2 - 1$

Βήμα 4: Εφαρμογή συνθηκών $y(0) = -1$ $y'(0) = 2$

$$y(x) = C_1 \cos(2x) + C_2 \sin(2x) + 2x^2 - 1$$

$$y(0) = -1 \Rightarrow C_1 - 1 = -1 \Rightarrow C_1 = 0 \quad y(x) = C_2 \sin(2x) + 2x^2 - 1$$

$$y'(x) = 2C_2 \cos(2x) + 4x \quad y'(0) = 2 \Rightarrow 2C_2 = 2 \Rightarrow C_2 = 1$$

$$y(x) = \sin(2x) + 2x^2 - 1$$

Παράδειγμα 2: Γενική λύση της $y'' - 3y' + 2y = e^x$

Βήμα 1: Λύση ομογενοῦς $y'' - 3y' + 2y = 0$

Χαρ. εξίσωση: $\lambda^2 - 3\lambda + 2 = 0 \Rightarrow \lambda = \frac{3 \pm \sqrt{9-8}}{2} = \frac{3 \pm 1}{2}$

$$y_0(x) = C_1 e^{2x} + C_2 e^x$$

$$\Rightarrow \lambda_1 = 2 \quad \lambda_2 = 1$$

Βήμα 2: Σύρεση $y_p(x)$. Δοκιμή $y_p(x) = e^x$

Πρόβλημα Το $y_p(x)$ είναι λύση της ομογενοῦς $= y_0(x)$

Κανόνας 3 $\rightarrow y_p(x) = x e^x \quad y_p' = e^x + x e^x$

$$y_p'' = e^x + (e^x + x e^x) = 2e^x + x e^x$$

$$2e^x + \cancel{x e^x} - 3e^x - 3\cancel{x e^x} + 2\cancel{x e^x} = e^x \Rightarrow -e^x = e^x \Rightarrow C = -1$$

$$y_p(x) = -x e^x$$

$$y(x) = C_1 e^{2x} + C_2 e^x - x e^x$$

Ερώτηση: $y'' - 3y' + 2y - 4 = e^x \rightarrow y'' - 3y' + 2y = e^x + 4$

Λύση ομογενούς ίδια.

Δοκιμή: $y_h(x) = \underline{x e^x} + a_0 \rightarrow y_h(x) = -x e^x + 2$

4.2 Μέθοδος μεταβολής των παραμέτρων (για το $y_{\mu}(x)$)

Εφαρμόζεται σε ΟΛΕΣ τις γραμμικές 2ης τάξης
(και σε στοιχειούς συντελεστές). Ιδέα του Lagrange.

Συνέφτηκε: $y_{\mu}(x) = u_1(x) y_1(x) + u_2(x) y_2(x)$

όπου y_1, y_2
οι λύσεις της
ομογενούς

Απείδειξε:

$$u_1(x) = - \int \frac{y_2(x) f(x)}{y_1(x) y_2'(x) - y_1'(x) y_2(x)} dx$$

$$u_2(x) = + \int \frac{y_1(x) f(x)}{y_1 y_2' - y_1' y_2} dx$$

Ορίζουσα του Wronski: $W[y_1, y_2] = \begin{vmatrix} y_1 & y_2 \\ y_1' & y_2' \end{vmatrix} = y_1 y_2' - y_1' y_2$

$$u_1(x) = - \int \frac{y_2(x) f(x)}{W(x)} dx \quad u_2(x) = + \int \frac{y_1(x) f(x)}{W(x)} dx$$

$$W[y_1, y_2, y_3] = \begin{vmatrix} y_1 & y_2 & y_3 \\ y_1' & y_2' & y_3' \\ y_1'' & y_2'' & y_3'' \end{vmatrix}$$

Joseph Höene ~ 1800

ΣΥΝΗΘΕΙΣ ΔΙΑΦΟΡΙΚΕΣ ΕΞΙΣΩΣΕΙΣ – ΤΕΣΤ 3
4 Νοεμβρίου 2020

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:

(α) (8 μονάδες) Βρείτε την γενική λύση της:

$$\frac{d^2 y}{dx^2} - 2 \frac{dy}{dx} + 5y = x + e^x$$

(β) (2 μονάδες) Βρείτε τις λύσεις που ικανοποιούν την συνθήκη $y(0)=0$.